

Milan Jesih

ZVEZDA IN SRCE

Lutkovna igra, knjižna varianta

OSEBE od A do Ž:

Amor, bronen nagec iz Našega parka
Čuk, narobe postavljen prismuk
Hrček Hinko, imetnik zlatozrnatih prihrankov
Jež, mož vselej peš
Kaktus, zvodast gospod iz daljne tujine
Kamen, trd, neizprosen mož
Kralj in
kraljica dežele zgubljenih nepotrebnosti
Krap, debel ribji možak
Kresnica, gospodična z lučko
Krompirji: Prvi,
drugi in
tretji bratov Krompir, muzikantje
Krt, predstavnik podzemlja
Polž, krajevni dirkač
Rak, svoje vrste nazadnjak
Slavec Slavko, tukajšnji lahkoživec
Tulipan, lepotec daleč naokoli
Vran, v črno oblečen starejši gospod
Zvezdana, nič rada gostja v Našem parku
Žaba, točajka v okrepčevalnici Pri ribniku

Dogaja se letošnjo kresno noč v Našem nekdanjem parku.

PRVI PRIZOR

Prebivalci zapuščenega predmestnega parka, kjer se godi naša preprosta zgodba, nekoliko v ozadju, zagledani naravnost v zenit — da jih kar privzdiguje na drobnih, nevidnih žičkah: SLAVEC Slavko, HRČEK Hinko, eksot KAKTUS in še kakšen brezimen možakar. Kratko se oglašajo z vzkliki občudovanja. Okoli njih se, z belim predpasnikom, mota ŽABA.

Nekoliko vzhodno in tudi v ozadju presahla fontana z Amorjevim kipcem.

Zdaj s svojo značilno muziko nekje med rockom in bluesom prečkajo oder muzikantje, ansambel Bratje Krompir: PRVI, DRUGI in TRETJI.

V nasprotni smeri se na svoji samotni poti privali KAMEN. S strani, na katero bo zginil, prileti KRESNICA.

KRESNICA Razsvetljujem temno noč. Reci vsaj hvala, da ne padeš v kakšen prepad. *prenapihnjeno* Ena kresnica kot sem jaz — pa vam naredi iz noči dan, lepši od pravega dneva. Vidiš, kako je svetlo — in samo od moje navzočnosti! — Na, in je že zginil. *zase* Saj nihče niti ne opazi, da imam danes, ko je kresovanje, god! Osebni praznik! Ne opazijo, kot mi ne bi pisalo na... hm, no, se ve.
javno, zelo glasno Ja, ja, kresna noč je, lepa kresna noč, najkrajša noč v letu... Ja, kresna, in ta je krasna, krasna je kresna!

zase Uh, sem besna! Ne samo slepi, tudi gluhi so.

Odleti v svojo smer.

Nebo se razžari v mili, cingljajoči svetlobi.

Občudovalci se kratko oglašajo z neartikuliranjem vzklik začudenja in občudovanja.

Amor, doslej negiven v svoji kamniti drži, se zdaj začne premikati in razgibavati; ko spregovori, postane tudi v gibanju ne samo sproščen, marveč celo precej živahan. Gravitacije ne uboga.

AMOR   Vsi gledajo v nebo, občudovaje
                  prelepo zvezdo, ki sijat prišla je,
                  in mene nihče niti ne pogleda —
                  to je moj čas, to je moj čas, seveda! *Začne streljati.*
                  U, sem porednež; lejte: lok, puščica
                  in naga ritka in napeta lica,
                  prifrnjen nosek, usta polna rim;
                  in laski kodravi in par peruti
                  in prstki bosi, nikdar še obuti...
                  Navihanosti pridno se učim.
                  Vsak dan sem boljši. Morate priznati:
                  kdo leta in še z lokom strelja hkrati? —
                  Saj vsega ne zadenem, kot je prav,
                  že nekajkrat sem zmedo nameštral,
                  ker napačnemu sem srce navrtal.
                  No, tule gre še ena — opsa! — žrtev.

Mimo prihiti polž, zverina, ki smo jo vajeni videti drveti okoli s hišo na hrbtnu. Naš ustavi in zleze ven, da bi se predstavil — bolj sebi kot nam.

POLŽ   Naš rod ne more brez moče.

Nam malo kratko ni mogoče.

Naš rod ne more brez moče,
in je res, da tudi noče.

Zdaj se polž zagleda navzgor, v nebo, in nam sproti poroča.

In tako jaz čakam to noč na vrtu rečene moče,
kar znenada vetrc razpihlja oblake, dež nesoče,
in skozi luknjo v njih ugledam lice mokro sijoče...

In pade, zadel s puščico, kot pokošen. — Svetloba z neba se nenavadno razžarja, nori POLŽ odslej poroča o dogajanju na nebu in pod njim.

...Neverjetno čedno v nebu mežikajoče
in nezadržno se mi zvezde — bližajoče,
ker se namreč tisti hip utrne
niz dol z nebesnine črne
in sem odslej navekomaj odločen,
da jo najdem, pa če cel park obredem, kar je več let
hitre vožnje. Naj bo, če hoče!
kliče Zvezda zvezdica Zvezdana! — Nič, pohitim.

Odhiti.

AMOR

O ti prismoda! In kako jo briše!

Slabo sem meril, ampak, sam je kriv,
kaj pa prihaja mi na strel iz hiše,
če sem mu mrzli srčni mir skalil.

Kogar zadenem, se takoj zaljubi,
v kar vidijo njegove že oči;
zato je tudi polž razsodnost zgubil:
v zvezdo zaljubljen zdaj okrog nori.
Ojoj, pri tej hitrosti siloviti
ga zid ne ustavi, bo kar zletel skoz... —

Mama me kliče, da bi me po riti.

Ali celo obrisala mi nos... *Odleti*.

DRUGI PRIZOR

Igrajmo se krčmo. Zdaj so gostje v njej, ki so dolslej zijali v nebo in se oglašali z reakcijami, tik pred nami, tako da jih razločimo in razpoznamo.

ŽABA *Kaktusu* Da ne pozabiš: žurka je nocoj.

Saj veš, pri ribniku — na Mali jasi.

Grede pri meni v krčmi se oglasi.

Cmok! — Jaz te čakam, čakam, ljubi moj!

Kaktusa že ni, zaljubljena žaba pa mu še naprej govori.

Da si na praznik zame vzameš čas,

ljubezni in zvestobe je dokaz.

Ne razočaraj me nikar, nikar ;

žaba in kaktus bova srečen par! —

Če boste, fantje, brez pijače stali,

bom jaz zaprla tukajšnje gostišče.

HRČEK Kako je zažarela v néba dalji!

ŽABA Najbrž si ženina med vami išče!

SLAVEC Naj zvezda, če res hoče, vzame mene,

ki po naključju srečnem sem brez žene.

zapoje "Saj slavec za ljubezen je na sveti,

in zna le o ljubezni nežno peti,

za to ustvarjeno je slavčje grlo,

in kljuna slavcu nič ne bo zaprlo!"

*Gospod Hrček se nameri k eni od miz in truden in potrt sede.
Krčmarica Živa Žaba počedi mizo pred sedšim. Slavko mu sledi
k mizi.*

- ŽABA   S čim pa naj vam postrežem, gospod Hrček?
- HRČEK   Kot ponavadi, dvojni mali vrček.
- SLAVEC   Prelestna je recimo pesem tale:
                          "Tvoje oči povzročajo škandale..."
                          Ne, ta je pač premočna. Pesmi slavče
                          po melosu zvenijo vse drugavče. *Poje a la bel
                          canto.*
- "Vsevdilj mi lahne sladke melodije
                          zaljubljene kipijo iz srca,
                          kot hudournik, ki se s hriba lije
                          in se... ta di da di, ta di da da..."
- No, kaj je, Hinko? Bova kaj zapela?
- HRČEK   Od žeje mi tema se v glavi dela.
                          Počakaj, Slavko, da privežem dušo,
                          potem boš pel, jaz te bom pa poslušal.
- ŽABA   Prepeva ves čas, kar je stopil not,
                          pa prav zanosno, vam povem, gospod;
                          če kje je kdo, ki ni še slišal žab,
                          bi najbrž rekel, "Tale pa ni slab."
- SLAVEC   Da bi bil slab? Jaz slab? Saj se ne hvalim,
                          a ko je pevski dar delil živalim,
                          je dobrotljivi Bog bil take volje,
                          da slavci smo odnesli jo najbolje.
- ŽABA   Preveč je not. Ker slavec se še išče.
                          Stopite venkaj, zadaj za gostišče:
                          najlepša glasba sliši se po mlakah.

- SLAVEC Nizko bi padel slavec, če bi kvakal.
- HRČEK Okusi so različni. Jaz mam rad
hrustljavo zrnje, ječmen in pšenico,
in pivo pijem, ker vsebuje slad...
- ŽABA Za muziko gluho imam betico.
Drži, to o okusih. Moj je moj. —
Ste rekli vrček?
- HRČEK Dvojnega.
- ŽABA Takoj. *Se umakne.*
- SLAVEC Nesramnost je, da se navadna krota
primerja z mano. Ali vsaj pomota.
Jaz, jaz da se še iščem! Da me rega
tako v nič devlje! Dosti mi je vsega!
- HRČEK Dosti ti je, po mojem, tudi vina!
- SLAVEC O ne, po njem me kar naprej skomina!
- HRČEK Kdor se napije, napak note čivka.
- SLAVEC Jaz še pijan ne fušam — kot dvoživka!
"Najsi pijani, najsi tudi trezni,
mi slavci, ki slavilci smo ljubezni..."
- HRČEK Ne — o ljubezni pa le tiho bodi!
nikar, bežim pred njo, bežim povsodi,
a kjer sem jaz — tam je ljubezen tudi,
da me tišči od nje v pretesnih grudih —
zato, prijatelj, mi o njej ne žgoli,
otožen sem tako, da še nikoli.
- ŽABA Takole, vrček, kot ste rekli: dvojen.
- SLAVEC "Presrečnik, ki v srce je nespokojen!
Ki mu srce obsedla je ljubezen!"
- HRČEK Daj, molči, Slavko! Ker če ne, bom jezen!

SLAVEC	Da si zaljubljen!
HRČEK	Kaj me zbadaš, vraga!
SLAVEC	Zapoj z menoj! Saj muzika pomaga!
	Zaljubljencu je muzika uteha.
HRČEK	Slavko, daj mi že mir, da spijem pivo
SLAVEC	Potem moraš pa spet nazaj na njivo?
	Pogledat zrnje? Ne, saj ni še zrelo.
	Gledat v nebo?
HRČEK	Imam pač svoje delo...
SLAVEC	Sprehajal se boš, milo vzdihoval...
	Zaljubljen si. Tako je tudi prav.
	Kdo je pa — ona? Čakaj, naj ugibam!
	Plazilka? Ptica? Ali spada k ribam?

Hrček ne zdrži, pobegne. Slavec se zasmeje in pojoč odide, mi pa z njim.

SLAVEC	"Vsevdilj mi lahne sladke melodije zaljubljene kipijo iz srca, kot hudournik, ki se s hriba lije in se... ta di da di, ta di da da..."
--------	---

Primahata jo KRALJICA IN KRALJ, ona kos vrvi, ki se dela, da je kača, on zlizana pa scufana igralna karta.

KRALJ	Kraljica! Kraljica! Prostor za kraljico!
KRALJICA	Saj je zadost prostora, kaj se dereš!
KRALJ	Kaj se ti dereš!
KRALJICA	Ti se dereš s tem zoprnim papirnatim glasom!
KRALJ	Sem pač iz papirja!
KRALJICA	Ne odgovarjaj!

KRALJ Seveda! En kralj mora biti zmeraj tiho!
KRALJICA En kralj? En kos papirja! Uh, kam sem gledala.
Verjela sem potiskanemu kosu papirja.
KRALJ In jaz — kačja kraljica: kako naj vem, da nisi samo
kos zavržene vrvi...
KRALJICA Zavržene vrvi? Jaz — zavržena! *zase* No, saj —
zgubljena, ne rečem! — In ne glej gor, saj boš
vznak padel!
KRALJ Saj ne gledam!
KRALJICA Pa gledaš, pa gledaš! Spod tega ploskega čela
gledaš gor. Ni je več, veličanstvo! Saj nisem
ljubosumna, ampak moram se zgražati: da se takle
kos papirja zatreska v eno ognjeno zvezdo. Saj boš
zgorel, moj stari kralj!
KRALJ Ali pa znorel ob tebi.
KRALJICA Nisem ljubosumna...
KRALJ Mene samo skrbi za mir v kraljestvu. Vse je
zagledano v bleščečo, sijajno, neprimerljivo, hkrati
milo in veličastno...
KRALJICA In tako naprej...
KRALJ Zvezdo. Vse je zaljubljeno vanjo.
KRALJICA S teboj vred — čisto si izgubil barvo.
KRALJ *se očitno izmotava* Jaz hiram od državniških skrbi.
KRALJICA Od skrbi zame? Država, to sem jaz! Čisto si bled!

Mimo se prikotalika kamen, skoraj zaleti se v kronani par..

KRALJICA Kam se pa ti kotalikaš? Ste dedci čisto ponoreli?
KAMEN Ne mene preveč spraševati, da ne bom preveč
povedal. Pač ne strpim na mestu.

KRALJ Ni reda v kraljevini! En kamen mora pač trpeti na mestu!

KAMEN A dej no, a res? Kam pa pridemo, če bomo kar pri miru?

KRALJICA Kako pa govorиш s kraljem?

KRALJ Saj res, kako pa govorиш z menoj?

KAMEN A sta vidva malo težka?

KRALJICA Ti si težek, ki si kamen!

KRALJ Kamni, je znano, da ste težki.

KAMEN Smo težki mi kamni in smo težke barabe, zato nas imajo pa punce rade.

KRALJICA Kaj pa česnaš! Te ni sram!

KRALJ Piči ga! Veličanstvo, piči ga!

KAMEN Vitka gospa, ki ste ji za soproga,
če se odloči, da kdaj piči koga,
najbrž prav vi boste na vrsti prvi,
a ne kralj prvi, da je žrtev vrvi.

KRALJ Kar v verzih rogaš moji se soproggi?

KAMEN Zakaj ne v verzih? Resda so ubogi,
mizerni so in abotni in bedni:
vajinega kraljestva pa so vredni...

Tukaj se prikaže znanec AMOR. Spet bo streljal.

KRALJICA Norčuješ se! Nesramnež!

KRALJ Ne jokaj, stara. Takšenle kamen je brezčuten butec:
ves je kamnit. Kamen je v glavo in kamen je v... hrbet. V kamnitih prsih mu ropota kamnito srce.

KAMEN Ves lišp pa kinč nič ne pomaga,
če si samo navadna stara špaga;

in jasno je, da ogenj te vznemirja,
če si ubog potiskan kos papirja!
Je pač tako: kamni
smo nesramni.

In radi se kotalimo. *Se odkotali.*

Vsi jo usekajo v isto smer: proti prizorišču veselice.

KRALJICA   Pojdiva.

Kralj se usmeri v nasprotno smer.

Pa ne tjakajle, Francelj!

Ga obrne v svojo smer in odideta.

TRETJI PRIZOR

AMOR: prifrli v spremstvu nebeške muzike.

AMOR   Dobil sem eno gorko krog ušes,
mogoče ni prav, ampak je pa res.
Zato ker streljam in preskušam lok
in puščice raztresam naokrog...
Na polža sem izprožil po nesreči,
vanj sem nameril le za šalo,
ko dirjal pri hitrosti je največji,
a sem zadel... Oplazil sem ga malo.
Sicer pa večidel sem streljal v zrak...
in ko so padale spet dol puščice,
zadet je bil neen samoten spak,
da hodi zdaj okrog ves blažen v lice,
vsi so zaljubljali se kar na slepo.
Ustrelil sem jih več kakor deset! —

Muzika pokliče Amorčka, to je mamin glas, ampak zdaj se otrok igra.

Mamo imam jaz pametno in lepo.

Težko je biti mlad. Grozen je svet.

Kdo je pa ta neverjetni gizdal in? TULIPAN.

TULIPAN   Znenada nekaj Me v srce zadene,
                  pogled Mi kvišku, k nebesu Mi plane:
                  ti skoz lahné oblačnate koprene
                  Me gledaš Mene dol med tulipane
                  in vidiš Mene Me nasredi njih
                  in se iz prsi ti izvije vzdih —
                  saj ti si, zvezda mila jasnooka,
                  najlepša sred nebesnega oboka,
                  Me Mene Me takoj Me opazila,
                  ti zvezda lepa jasnooka mila.
                  Lepota pa k lepoti pa poda se,
                  zato bom tebe Jaz zaljubil Vase.

AMOR   Ohjoj, ta tulipan je teleban!

TULIPAN   Morda, a ni zato nič manj krasan!
                  He — kdo pa govori? Kdo se pa vtika?

AMOR   Nekdo, ki se mu nič ne vidi lika:
                  nekdo neviden, ki te občuduje.

TULIPAN   Le kar, občudovanje ni mi tuje.
                  Sam pa neviden ne bi bil nič rad.
                  Nevidne — pride kdo občudovat?
                  Kje pa stojiš? No, na kateri strani?
                  Da Se nadvse pokažem čudovit.

AMOR   Za ritjo ti stojim.

TULIPAN	Kje imam pa rit?
AMOR	Od vseh strani so lepi tulipani, povsod je zadaj in povsod je spred, da hkrati čudi se lahko ves svet.
TULIPAN	Prav, zdaj občudovanja je dovolj. Če še kdaj prideš, občuduji še bolj. <i>O dideta vsak po svoje.</i>
	 <i>Prideta RAK in KRAP.</i>
RAK	Hitreje, hitreje!
KRAP	Kaj praviš?
RAK	Pravim, da se malo zmagaj.
KRAP	Težko se plava, ko ni vode.
RAK	Kaj si pa rinił ven. Ležal bi na dnu ribnika in se fino imel.
KRAP	Tudi jaz bi bil rad zaljubljen, če ste vsi.
RAK	In kako jo boš zasnubil?
KRAP	Zakaj zasnubil?
RAK	Saj te ne bo marala?
KRAP	Jasno da ne.
RAK	In zakaj se poteguješ zanjo, če je jasno?
KRAP	Saj se ne potegujem zanjo.
RAK	Zakaj pa potem hodiš na suho?
KRAP	Ker sem zaljubljen.
RAK	A res ne bi šlo malo hitreje?
KRAP	Ne bi šlo. Sem prelen. Sem krap. Krapi smo leni.
RAK	Daj no daj, zmagaj se! Zakaj ne greš ritensko?
KRAP	Kako da se je ne vidi, če se tako blešči?

RAK Greva nazaj! - se pravi: naprej! Dokler je ne najdeva! *Odpočasnita naprej.*

Kot bi se najbolj nemarno in brez ciljno potikal po svetu, prilomasti JEŽ.

JEŽ Se čudite nemara, da sem peš namesto z avtom, ampak je resnica; sem namreč le navaden, reven jež - in avto... Včasih me samo pošprica, kadar povozi lužo kje v bližini.
Drugo so sanje... Sanje, ne spomini. *Odide.*

Prideta Čuk in Krt. Čuk se postavlja na glavo.

KRT Jaz sem ponosen, da sem krt.

ČUK Ampak bo rekla, da si grd.
Rajši se ji sploh ne kaži.
Ne izpostavljam se blamaži.

Posebno če stojim na glavi,
narobe, se izkažem pravi.
In sploh je splošno znana reč,
da zvezdam smo le čuki všeč.

KRT Kar sem kdaj bral o srcih strtih,
ni zapeljivcev kot smo krti.
Jaz bi konec vzel od muk,
če bi me klicali čuk!

ČUK Biti čuk je brez primere -
kličem tiho vse večere,
kakor da skrivnost bi klical
s plitkim glasom veninven:

poleg tega čuk je ptica,

kar je vseh živali sen.

Viš, letim: tole so krila!

Mama me z njimi je zvalila.

KRT

Lej, tele roke - kot lopate:

če te dobim, bo trda zate!

Čuk odleti, Krt žuga za njim in se tudi odpravi.

ČETRTI PRIZOR

Pri ribniku. Mila, nenavadna svetloba.

Čez prizorišče pribluzijo in odbluzijo krompirji.

Hrupno, nerodno se privali Kamen, samotnež, sede, utihne, obmiruje. Od njegove navzočnosti pa se oglasi mila muzika.

Prifrfota Amor, sede na vejo in se gunca.

AMOR

Kamen — saj a je čudno? — je kamnit.

Kot tlak na cesti ali v hiši zid.

Kar puščic svojih sem izstrelil nanj,

so se odbile. Streljal sem zaman.

Puščico pa imam samo še eno.

"Veš, kamen, ti potreboval bi ženo..." *Ustreli.*

Ne, temu puščica ne more nič.

Na njem se vsaka puščica unič. I! *Odleti.*

Kamen presunljivo zavzdihne, godba postane še milejša.

*Čudežna svetloba preseva skozi listje, ki se za njim zaslanja
Zvezdana. Razločno pa zagledamo le manjšo lučko: že znano*

kresnico. Kamen vztrepeta, se zamaje, nato obmiruje nekje ob robu.

- KRESNICA   Kresna noč, nocojšnja noč,
                      ki za spanec je prekratka —
                      razsvetljuje jo kresnica
                      z drobno lučko s svojga zadka...

                      Kresna noč, nocojšnja noč,
                      kakor hipec bo minila,
                      luč kresnice pa za vselej
                      iz pozabe bo svetila.
- ZVEZDANA   A—čih! A—čih! Ojoj! Ojoj! A—čih!
- KRESNICA   Na zdravje! Če me grdo ne vara sluh, je nekaj
                      prehlajenega v deželi naši!
- ZVEZDANA   A—čih! Ojoj! A—čih!
- KRESNICA   Na zdravje! Kdo božji kihaš tu pri ribniku?
- ZVEZDANA   A—čih!
- KRESNICA   *glasneje* Na zdravje! Kdo kiha, sem vprašala?
- ZVEZDANA   Kdo pa sprašuje?
- KRESNICA   Jaz!
- ZVEZDANA   Kdo — jaz?
- KRESNICA   No — kot da se me ne vidi!
- ZVEZDANA   Ne vidi se!
- KRESNICA   Nekaj je tudi slepega v deželi naši!
- ZVEZDANA   *pokuka izza lista, čudovito svetla.* Ne vidi se.
- KRESNICA   Razume se edinole, če jaz ne vidim, ki me slepi
                      moja lastna luč.
- ZVEZDANA   Tudi mene slepi moja lastna luč. A—čih!
- KRESNICA   Na zdravje! Ampak po glasu bi rekla, da nisi
                      kresnica.

ZVEZDANA Nisem kresnica. A kresnice žarijo?

KRESNICA Če kresnice žarimo? Kakšno vprašanje! Seveda žarimo! Edino me kresnice žarimo! — Ne, zdaj te vidim! Res je — ojej, ojoj, saj to je kresnica velikanka! Na pomagaj! Saj me ne boš požrla?

ZVEZDANA A—čih! Zdaj tudi jaz vidim tebe!

KRESNICA Kako močno žariš!

ZVEZDANA Kako si ljubka ljubka drobna lučka!

KRESNICA Od kod si, tako velika in lepa?

ZVEZDANA Od daleč daleč.

KRESNICA Povej, od kod? Kako ti je ime?

ZVEZDANA Od tam gori sem in sem zvezda in ime mi je Zvezdana.

KRESNICA Zvezda si?

ZVEZDANA A—čih!

KRESNICA Na zdravje. Ti si pravzaprav — nebesna kresnica!

ZVEZDANA A—čih! Padla sem v zrcalo. Nisem si mislila, da je zrcalo tako mrzlo.

KRESNICA Padla si v ribnik: ribnik, to ni zrcalo!

ZVEZDANA Zrcalo ali kaj drugega: mrzlo je in mokro in od blizu mi ni bilo nič kaj všeč, in sem hitro zlezla ven.

KRESNICA Ribnik je voda... Meni bi se ugasnila lučka...

ZVEZDANA Ribnik je voda? Nič čudnega, če mi ni bila všeč — saj zvezda pa je ogenj. Sam ogenj me je — u, kako bom nocoj plesala! *Zapoje, zapleše.*

"Žarela bom, žarela bom
kot zmešana!
Žarela bom, žarela bom

do jutra belega..."

Poglej gor k nam, kako je razsvetljeno:
pri luči luč, vse je zlata rumeno!

Nocoj žarimo zvezde za vaš ples!

KRESNICA   Kresnica sem, vem, da nocoj je kres!

ZVEZDANA   Ker sem še čisto mlada, kot se vidi,
                      se nisem sploh še ne nasijala!

Ti si kot majhna zvezda: še ti pridi,
bova sijali super, skratka: gala...

KRESNICA   Jaz?

ZVEZDANA   Ja. Bo veličastno. No, a greš?

Povem ti, da te bodo vsi veseli.

KRESNICA   Od rok je, ni prav blizu... Misliš: peš?

ZVEZDANA   Kaj praviš?

KRESNICA   Pravim, če bi peš leteli,
                      nikdar ne prideva tja gor — vsaj jaz ne,
                      čeprav ne spadam med najbolj počasne.

ZVEZDANA   Ačih!

KRESNICA   Na zdravje.

ZVEZDANA   To pomeni... — Hvala. —

A to pomeni...? Ta je pa prehuda —
da kar tukaj na Zemlji bom ostala?

Spodobi se le majcena zamuda.
Hočem nazaj, tja gor hočem takoj!
Sijati hočem sred neba nocoj,
občudovana do jutránjih ur.

KRESNICA   Pri nas bo pa le dolgočasen žur.
Pa takšen praznik: ko imam jaz god!

ZVEZDANA   Poišči na nebo najbližjo pot!

O, prosim te! Ne morem tu ostati!
Gori me čakajo... Sestrice, mati,
stari prijatelji... prijateljice...
Lej strička Mesca zaskrbljeno lice!

KRESNICA   Kdor vedel bi, kako se pride gor,
                      bi šel že sam. Drugače bil bi nor.
                      Zabava se pripravlja, praznovanje,
                      vsakokrat pride dosti bistrih glav...

ZVEZDANA   Prehrupni so in prav nič mi ni zanje.

KRESNICA   Kako domov, bi kdo ti svetoval.

Odtavata.

Kamen jo je videl čisto od blizu. Ples zaljubljenega kamna.

PETI PRIZOR

*Pride v frak oblečeni Vran in pripelje tri muzikontarje, tri že videne
brate krompirje, ki so v tej deželi za ansambel. Takoj se začnejo
uglaševati.*

VRAN   No, tukajle, gospodje, bo zabava.
                      Ribnik in gozd in sočna trava...

KROMPIRJI   "Bolj redko se vam primeri,
                      redki so taki večeri,
                      da vam zaigrajo krompirji..."

KROMP—1   "Daj, bratec, dobro zadžeziri..."

KROMP—2   "Prijatelj, nežno muziciri!"

KROMPIRJI   "Igrajo vam, igrajo vam Krompirji!"

Krompirji si navdušeno ploskajo.

VRAN   Znajo gospodje še kakšno pesem?

- KROMP—3 Vse pesmi znamo.
- KROMP—1 Vse pesmi o krompirjih znamo.
- KROMP—2 Znamo o krompirjih vse pesmi.
- KROMP—3 Pesmi, ki niso pesmi o krompirjih, pa tako niso pesmi.
- VRAN Kakšnih pesmi o lepotah letnih časov ne znate?
- KROMP—2 "Spomladi po njivah sadi se krompir..."
- KROMPIRJI "...Poleti pečen je navdušenja vir!
Jesen veseli smo vsacga krompirja,
vso zimo bo zajtrk, kosilo, večerja!"
- KROMP—3 "Uau uau jea!"
- VRAN Pa pesmi o ljubezni?
- KROMP—1 Znamo pesmi o ljubezni do krompirja.
- KROMP—2 "Kdor ne ljubi krompirja..."
- KROMPIRJI "...Se po pravici ga zmerja!
- KROMP—3 "Uau uau jea!"
- KROMPIRJI "Splošni red in mir vznemirja,
kdor ni ljubitelj krompirja!"
- KROMP—3 "Uau uau jea!"
- VRAN Se pravi, znate pesmi o krompirju in krompirjih in nič drugega.
- KROMP—1 In o krompirizmu!
- KROMP—2 Naj živi totalni krompirizem!
- KROMPIRJI "Uau uau jea!"
- KROMP—3 Da bi te koloradar — kaj pa še hočeš?
- VRAN *vadi pred mikrofonom* "Velecenjeni povabljeni od tod in ondod! Spoštovano občinstvo! Živali in predmeti!" Glas imam nekam hrapav...
"Velecejeni..."

KROMP—3 A ti morbit hočeš, da ti pojemo krompirji paradajzarske?
KROMP—1 Paradajzarskih pa že ne!
KROMP—2 A smo krompirji a nismo!
KROMP—3 "Uau uau jea!"

Tukaj priporočamo odmor. Ves čas odmora se po foyerju razlegajo debele krompirjevske melodije.

ŠESTI PRIZOR

Položaj je zdaj malček spremenjen: zdaj pleše in poje stari Vran, krompirji pa priploskujejo in se grdo norčujejo.

VRAN Pa še marsikatero znam.
KROMP—1 Stari, ti bi bil pravšnji za filharmonikarja. Tam so vsi takole oblečeni.
VRAN "Ni lepšega perja, kot nosi ga vran,
ki v črno oblečen hodi vsak dan!
Ker vran, ker vran,
ker vran je elegan=
ten." Pa tista:
"Najsi tudi življenje ponuja le trnje,
vran se ne loči od suknjice črne!"
KROMP—1 Uau!
KROMP—2 Uau!
KROMPIRJI Jea!
KROMP—3 Stari je skoraj še dober!
KROMP—2 Ja, če bi bil le kakšno uro mlajši!
KROMPIRJI Jea!
VRAN "Tesnoba leže v srca,

ko pride čas jeseni;
žleht veter v listje brca,
odpadlo v dalji leni
in pod nebesa nizka
zakraka mrki vran,
kot da hudobec vriska,
ko je ugasnil dan."

Prileti Amor.

AMOR Kar zaleže, ni zaleda, ampak v našem primeru
zaseda.

Zaseda, je nekaj, kar se postavi.
Ležati — zaleže; sedeti, zaseda...
Postaviti. Ne razumem. Seveda.

*Mimo pridirja polž in sunkovito ustavi. Za nikogar se ne zmeni.
Samo s seboj se pogovarja, monoman.*

POLŽ Čakam moče.
O, da bi deževalo.
Vsaj malo.
Ampak noče. Se odpravi, a še enkrat zastane.
Vsega me prepiha pri tej hitrosti. Dobro, da mi
mehkužci nimamo kosti. Da me ne more trgati po
kosteh. Nemogoče. Odhiti.

*Amor skoči na polža, a je prepozen. — Prileti KRESNICA, se zaleti
vanj.*

KRESNICA Pozdravljen, kolega!

AMOR Kolega?

KRESNICA No, oba imava krila.

AMOR Samo ne vem, kdo je dal tebi letalni izpit!

- KRESNICA Hitim, pozvedujem... Pa res, a ti mogoče veš, kako se pride v nebesa?
- AMOR Samo en način je.
- KRESNICA Daj, govori!
- AMOR Ljubezen. Če te bo kdo resnično ljubil, tako ljubil, da ne bo v tej ljubezni hotel ničesar zase... Da se bo zmogel odreči vsemu, celo tebi, ljubljeni... Takšna prava ljubezen edina pomaga v nebesa. Kdo pa je ta tvoj izbranec, če smem?
- KRESNICA Ne smeš! *Odleti*.
- AMOR Očitno streljam boljše, kot sam mislim. Torej imam se še premalo v čislih. *Odleti*.
- VRAN Pa tudi tista je lepa:
 "Nekoč bili smo zbrani
 vsi starci črni vrani
 pri neki čedni vrani
 uuuuuuuuuu Ljubljani."
- Pa tista... No, tiste se pa ne spominjam več. Ampak je pa dobra. Tista je res dobra.
- Nastopi kamen, samo toliko pride, da utegne za hipec zastati.*
- Pride Kaktus, domišljav eksot.*
- KAKTUS Pozdravljeni, gospodje! Sem prav prišel? Ne dajte se motiti. Se ima na tem mestu vršiti najavljenega proslava najkrajše noči koledarskega leta? Ne dajte se motiti.
- VRAN Ravno smo s krompirjevskim komornim orkestrom urezali nekaj komadov, da se ugrejemo.
- KROMP—2 No, saj ni ravno mraz.

VRAN	Kje pa je vaša spoštovana zaročenka gospodična Quaquaq?
KAKTUS	<i>presliši vprašanje</i> Ne dajte se motiti!
<i>Pride Slavec.</i>	
SLAVEC	<i>zase</i> O, jejtana, to bo pa tlaka za ušesa, če bojo tile nabijali! <i>glasno</i> Pozdravljeni, kolegi muzikusi!
KROMP—2	<i>zafrkljivo</i> Pozdravljen, lirični tenor!
KAKTUS	Videl sem...
KROMPIRJI	Ne dajmo se motiti!
KAKTUS	<i>slavcu, zaupljivo</i> Videl sem pasti z neba — ne uganete — zvezdo! Ja, zvezdo. Kaj rečete na to?
VRAN	<i>je prisluškoval</i> Kaj ste videli?
KAKTUS	<i>Vranu</i> Nič se ne vznemirjajte. <i>Slavcu</i> Med nama rečeno: zelo čedna dama. Vznemirljivo!
VRAN	<i>je prisluškoval</i> Le ne vznemirjajte se!
SLAVEC	Tudi jaz sem jo videl, in takoj sem zapel...
KAKTUS	Pardon!
SLAVEC	Au! Zbodli ste me!
KAKTUS	Pardon! Ni bilo čisto nalašč!
<i>Se razideta.</i>	
<i>Zadaj Krompirji spet usekajo.</i>	
<i>Pasira Amor; bog otrok nataknjen godrnja.</i>	
AMOR	Ne ujamem polža. Ker prehitro dirja.
KROMPIRJI	<i>v ozadju</i> "Debelost je odlika krompirja!"
AMOR	Že ves ljubi večer letam za njim — naj se mu opravičim, mama hoče. Ampak kako, če ga ne dohitim? Če bi imel kotalke, že mogoče... Tukaj se pa prešerno veselijo,

pripravili so godbo in gostijo,
brezskrbni so in rajajo veseli,
do jutra bojo se lepo imeli. *Gre naprej.*

KROMPIRJI "Tako bo najbolje:
trikrat na dan
po tri gomolje
v krop neslan,
paba bipa bap."

Primahata jo Kraljica in Kralj.

KRALJ Prišla sva, stara.
KRALJICA Saj je že čas. Me skoraj noge bolijo.
KRALJ Noge? Trapa, saj jih nimaš.
KRALJICA Skoraj bolijo. Če bi jih imela, bi me pa gotovo.
KRALJ Če bi jih imela.
KRALJICA Brk se ti je odvihal. S takšnimle naj grem na
slavnostno akademijo?
KRALJ Sebe poglej. Vsa si zavozlana.

V ospredju Zvezdana in Kresnička, ki še zmeraj blodita.

ZVEZDA Nikjer ni ne potokaza ne kažipota. Kako bom prišla
o pravem času na ples? Ojoj, ojoj! In kako se bom
sploh vrnila domov na nebo?
KRESNICA Še malo...
ZVEZDA Lahko tebi, lučka, ki letiš. Jaz pa sem že čisto
zbita. Moči mi pojenujejo.
KRESNICA Še malo, še malo. Saj sva že prišli. *Zase.* Oh, takale
brhka Zvezdana, pa da je ne bi vsi resnično od srca
ljubili?
ZVEZDA Ples, si mislim, me že ne bi utrudil.

Pride KAMEN.

KRESNICA   Ne, pri plesu bi se spočila. — Ta Kamen: kako lomasti — ga slišiš?

ZVEZDANA   Kam pa to sploh greva?

KRESNICA   Sva že prišli. Še pet korakov...*Zase*. Kako bojo ostrmeli!

KAMEN   Kako je lepa. Rad bi naredil kaj prijaznega. Je mi, da bi se zjokal. Kamen, ki joka. To ni ničemur podobno. In vendar se mi zdi lepo. Lepo se mi zdi, da bi se zjokal. *Odide*.

KROMP—1   "Mi vam igramo same stare viže..."

KROMP—2   "Ampak po novem — za oktavo niže."

KROMPIRJI   "Pire naj se pojde, krožnik pa poliže."

Utihnejo, kot bi odrezal.

SEDMI PRIZOR

Na veselični prostor sta prišli ZVEZDANA in KRESNICA.

KRALJ   *zagleda Zvezdo* Kakšno nebesno telo! Nebeško.
Kakšna čedna mlada ženska!
Od blizu je še lepša, še bolj mamljiva!
Kako žari — sam ogenj, ogenj, ogenj!
Saj se bom vnel! Sem se že vnel!
Gorim, gorim v nepogasljivi sli!

KRALJICA   O, kako si ljubezniv. Takšnih strastnih izpovedi pa od tebe, veličanstvo, ne slišim vsak dan. Saj ne morem ostati mirna. *Se ovije okoli njega*.

KRESNICA   *zase* Kako so ostrmeli. — *Zvezdi*. No, daj, prijateljica, greva bliže.

Kresnica in Zvezdana se približata Krompirjem in žuru.

ZVEZDA Kdo bo tu svetoval? Sva prav prišli?

KRESNICA Nestrpna si. Se res tako mudi?

ZVEZDA Če se mudi nekomu, ki zamuja?

Se zafrkavaš?

Vsa zemeljska bitje ostrmijo, ko zagledajo nebeško lepotico.

KRESNICA Dober večer. Letos imam pri razsvetljenju pomoč...

Naproti jima stopita Kaktus in Slavec; odrivata drug drugega, da bi se lažje udvarjala Zvezdi.

KAKTUS Lepotica tuja,

ne menite se rajši za nikogar,
vse to je le zanikrna drhal.

Jaz, veste, tu živim že leta mnoga,
pozimi mraz, poletje kratko, žal...

SLAVEC Daj, nehaj, Kaktus, kdo te bo poslušal...

Ima grd glas, kajneda, mlada dama?

In glas je takšen, kakršna je duša.

AKTUS Pojdiva kam, kjer bova čisto sama...

KRALJ Ogenj! Vam rečem, v njej je neki ogenj! — Ja no,
drugače se ne da povedati!

KRALJICA   Kje si, moj ljubi Kartonček? A? Pridi sem, da se ne
                      vnameš!

KRESNICA   Gospe in gospodje... *Jo preglasij muzika.*

KROMP—1 Kako je luštna!

KROMP-2 Čedna!

KROMP=3 Zala!

KROMP=1

KROMPIRJI Ne pa kot naša zaročenka Repa!

KRESNICA Gospodie Vse zastonji

KROMP—2 Četudi Repa je pa bolj okrogla.
KROMP—3 Vendar primerjati se ne bi mogla.
VRAN Slecite plašč, vidim, da vam je vroče...
Pridirja Polž Polde, stari monoman. Ne opazi zvezde.
POLŽ A bo al ne bo padlo kaj moče? Oddirja.
KRT Je tukaj tista razsvetljena lepotica?
Zavoljo nje sem zlezel iz krtine,
kar sicer zlepa v glavo mi ne šine
KRESNICA Osebe so se vate zaljubile.
ZVEZDANA Še tega se mi manjka. Res od sile.
*Prideta najprej na glasvo obrnjeni ČUK in ritenski RAK,
zatopljena v filozofijo, za njima zadihani KRAP.*
ČUK Če gledam prav, se vidi prav narobe,
tako, narobe, vidi se pa prav;
najbrž ni prav, da le ne vidim prav,
če gledam prav... A gledati narobe,
da vidim prav — je res tako narobe?
RAK Jaz hodim prav, kadar hodim narobe:
tako grede narobe vselej pridem prav.
Resda ni prav, če hodi kdo narobe,
vendar: je bolj narobe priti prav,
idoč narobe, ali prav idoč
narobe priti — tega pa ne vem.
VRAN po mikrofonu Hočem reči... Velecenjena...
Kresnica mu vzame mikrofon ozvočenja.

KRESNICA Zdaj bom pa kričala! Ste slišali!
KROMP—2 Ojoj, pazite bobenčke!
KROMP—3 Kresnica bo kričala! Hahaha!

KRESNICA Jaz kričala, vi pa poslušali!
KRALJICA Kaj se pa repenči insekt?
KRESNICA Gospe in gospodje, med nami je zvezda!

Vsi se ozrejo v Zvezdano in jo obkrožijo.

KRESNICA K nam je prišla iz črne nebesne globine, kjer je njen dom. Tamle gori ponavadi stoji in nam sveti, in čeprav ne nje ne njenih sestric in bratcev ne poznamo vseh prav osebno, lahko rečemo, da imamo prebivalci Zemlje zvezde radi...

Vsak s svoje strani prideta Hrček in Tulipan.

KRALJICA A daj no mir! Kaj pa tveziš! Saj že vemo, da so dedci tukajle in naokoli do ušes zatreskani vanjo. Še moj stari trhli kralj se smodi zavoljo njene lepote in splošne miline. A ne, Kartonček?

KRALJ češ ugovarja Veš kaj, veličanstvo... Ah, ne bom tajil... Res ste me osmodili, lepotica... Zvezdana... Kako lepo ime... Kako jasne oči... Ah! Ah!

KRESNICA Kdor jo ljubi, naj ji pomaga.

KRT Pomaga — njej? Povej kako, za vraga!

HRČEK zase Pomagam naj? Mar je dekle sirota?

VRAN zase Ali zašlo je na kočljiva pota
in treba ji duhovne je opore?

AKTUS zase Naj ji pomaga... tisti, ki pač more.

HRČEK zase Če je sirota —
bo pa pičla dota.

KRT Jaz vem za vsa podzemna pota.
Druge steze so pa tako pomota.
Sicer pa kar se tiče moje žene,

nenehno bo v krtini zraven mene.
Zato, preljuba, na nebo pozabi,
Zemlja je zemlja, Zemlja v zemljo vabi.

ZVEZDA   Nebesa! Nisem se prišla možit!
SLAVEC   O lepotica, ki mi jemlješ vid!
KRESNICA   Gospodje so galantni, in med njimi
                  gotovo kdo bi ti prav rad pomagal.

Približa se KAMEN. Nekam cinca, kot bi zbiral korajžo.

KRALJICA   A si spet tukaj, ti kamnita zgaga?
ČUK   Peh, Zemlja! Gnila prst, njene globine,
                  že če pomislim, me pri priči mine.
                  Poslušaj, Zvezda — jaz sem zate pravi,
                  čokat, postaven, nimam slame v glavi,
                  razgledan, izobražen, ne še star...
                  Tudi lastnik prav čednega sem gnezda:
                  jaz bil bi zate pravi gospodar.
                  Več ne izbiraj, vzemi mene, Zvezda.

ZVEZDANA   Saj gospodarja nič ne potrebujem.
KRESNICA   Dekle je, ki se znašla je na tujem
                  in zdaj domov bi se vrnila rada.

KROMP—2   Usekajmo še kakšna dva komada!

KROMPIRJI   Uau, uau, jea!

Zdaj vstane precej nestabilni Slavko, že dobro okajen.

SLAVEC   Kdor ljubi jo, ji s pesmijo nazdravlja —
                  in kdo kot slavec ume bolj slaviti?
                  Ni ga in ni pod nebom večga kavlja
                  kot jaz, to bo priznal najstrožji kritik.
                  Med nama vez je kot iz zlate niti,

zato se, ljuba, nič ne obotavljam,
sem k meni sedi, pij iz flaše iste,
to vince je, ki ti prežene gliste.

KRESNICA In to so verzi, ki bi ubili slona.

SLAVEC Je takšnih misli tudi ljuba — Ona?

ZVEZDA Podobnih, vendar manj spodobnih.

Kamen stoji oblit z novo svetlobo, ki opozarja na nadaljevanje.

V ospredju Amor.

AMOR šepetaže Kaj pa vzdihujete? Srce vas daje?
Je kaj narobe ali kaj ni prav?
Razumem. Psst! Zvezda z neba prišla je,
in se ves svet je vanjo zatrapal!
Kriv sem pa jaz! Ker sem napenjal lok
in kar na slepo streljal naokrog. *Skrit opazuje dogajanje.*

JEŽ *kdaj je sploh prišel? Zaupljivo sosnubcem.*

Verjetno mislite, kaj pa hudiča
išče med snubci trapasti bodičar?
Le brez zamere. Namreč snubim zmeraj,
če se priložnost najde. Lejte, včeraj
sem snubil raco, želvo in... — cvetlico:
kako se ji že reče? — no, vseeno,
danes pa sem male oglase klical,
naj končno najdejo mi kakšno ženo.

KAKTUS Bodice vendar niso za žival.

So edino
za rastlino.

	Vse drugo je neprav.
JEŽ	To si bral pa v kakšni knjigi?
AKTUS	Zase se brigi!
HRČEK	<p><i>zase</i> Ko hrček se zazre v prepad neba, si misli: tam ne manjka se zlata!</p> <p><i>Zvezdi</i> Če ti doma dobiš doto pošteno, kot se spodobi v zakon z bogatašem — in šega je v poslovnem svetu našem —, te vzamem z vso ljubeznijo za ženo.</p> <p>Sam v svojih kaščah — kakor v kleti banke — varujem zlate zrnate prihranke.</p> <p>Tako: če ti si iz bogate hiše, v pogodbo naj ta zveza se zapiše.</p>
ZVEZDA	Veliki duh vesolja me obvarji!
KRESNICA	<p>Temu grejo po glavi le denarji!</p> <p>Zmigaj se proč, po pivu mi smrdiš.</p>
HRČEK	<i>drugim</i> Za doto ima gotovo sam drobiž.
RAK	<p>Če zvezde v zvezde in če v horoskop verjamete, kot je verjeti treba, potem je čas, deklič, da rečeš, 'stop': jaz sem, ki zate prava sem oseba.</p> <p>Najboljše znamenje je namreč rak.</p>
ZVEZDA	<p>Zunaj oklep, znotraj pa kup napak. Sebičen, domišljav in prilizljiv.</p>
RAK	Zavrnjen? To pa zame je preveč.
SLAVEC	Na, pij, nesrečnik, da se boš napis.
KRESNICA	Ha, kot bi bil že skuhan, ves je rdeč.

Pristopi KRAP, hudo neroden snubec in osebek.

KRAP No, jaz sem krap.

In če bi si že leli...

ZVEZDANA Saj vas bo kap,
ko ste tako debeli.

KRAP Veliko jem,
dosti lenarim tudi.

KRESNICA No, saj potem
ni, da bi se kaj čudil...

KRAP Če se nevesta zaradi kakšnega razloga ne bi hotela
naseliti v ribniku, bi živel tudi na nebu.

Zvezda se nasmeje in odkima.

Je ta smeh zavrnitev?

KRESNICA Pazi na trebuh.

Ribnik je bolj plitev.

JEŽ Se vam zdi smešno, da vas jež zasnubi?

Ne, smešno bi bilo, če bi vas ljubil.

Jaz vas ne ljubim, jaz le iščem ženo.

Povem vnaprej, tako kot je pošteno.

Samsko življenje je nadvse komod,

in samski jež med ježi je gospod.

A tudi srečnež sanja kdaj o sreči,

o drugi in drugačni, ne o večji.

Se pokloni Zvezdi, nekako zadovoljen, in se umakne.

Tako, zdaj mi še zvezda dala je košaro.

Imam košar doma polno omaro.

Je ni, da mene ne bi zavrnila.

Jih je, ki so me že, pa brez števila.

A privolitve vse doslej nobene.
Prav je, da sitnež si ne najde žene.

Iz gručice zadnjih čakajočih snubcev izkorači TULIPAN.

TULIPAN   Zakaj Me Mene lepa Zvezda mika?
                  Ker skupaj bi bila sijajna slika.
                  Lepa si ti, še lepši pa sem Jaz:
                  zato predlagam: bodi mi okras!

ZVEZDA   Okras naj bom? Res — radostna usoda!

TULIPAN   Vselej boš v družbi lepega gospoda.

KRESNICA   Mogoče lep, ampak zvrhomra prazen.

TULIPAN   Zdaj razsvetljena je tudi golazen.
                  S tem razsvetljenost je prišla ob ceno.

KRESNICA   Bo storil kdo kaj za rešitev njeno?

Zvezdi se približa Vran.

VRAN   Omoži se z menoj! Res sem že v letih,
                  zato boš kmalu vdovica vesela
                  in dedičino, ki po meni gre ti,
                  zapravljal boš, kakor boš hotela.
                  Najbolj se mladi splača starca vzeti!
                  Kakor poseješ, veš, tako boš žela.
                  Poznam jaz vas prekanjene dekliče,
                  vselej prežite, kje bo kak dobiček.

ZVEZDA   A tale hoče, da se mu prodam?
                  Pokvarjenec!

KRESNICA   Ker se prodal je sam.

V ozvočenju zapraska, napoved, rokerji usekajo.

KROMP—1 Tri, štiri!

KROMPIRJI "Nekoč so poslali v vesmirje

tri lepe debele krompirje;
iz njih so brez vode, na suho
med zvezdami skuhali juho."

KROMP—2 Ravnokar interpretirano tradicionalno besedilo nedvomno izpričuje, mlada dama, da obstaja med rodom zvezd in slavnim krompirjevim rodom globoka in trajna zveza. Zato ni nikakršno naključje, da te tudi...

KROMPIRJI "Miiiii kleče globoko
prosimo za roko..."

KROMP—1 Pričakajoč, da se nam kot vokalna solistka pridružiš na turneji v krompirjev golaž.

KROMP—3 Intonacijo!

KROMPIRJI Uau uau uau.

Zvezda se prime za glavo.

KAKTUS Tukajšnja muzika — če mene vprašate...

Prirohni Žaba in z marelo mlati po Kaktusu.

ŽABA A, tukaj si, capin! Jaz te pa čakam,
in ker te ni in ni, solze pretakam.
Reva zaljubljena — saj se kar tresem.
Ti pa po svoje. Zmeraj ista pesem.
Da prideš pome, si besedo dal.
Falot! Baraba! Uh! Nepridiprav!
Če jokam, se mi mejkap razpac.

Žaba cufa Kaktusa, Kraljica Kralja, krompirji hrumijo. — Zmeda.

AMOR Pomagaj, mama! V roke vzemi metlo:
meni se je pri igri vse zapletlo,

- razštrenaj to nesmiselno zmešnjavo!
Objesten fant sem, ki je zgubil glavo?
Naključje obrnilo je tako,
da vsi takrat so gledali v nebo
in vsi se v zvezdo isto zaljubili.
To je zakuhal Amor, sinek mili.
In zdaj je vse narobe. In jaz sam
vseh teh težav razrešiti ne znam.
- ZVEZDA Domov, domov, domov, domov bi rada!
Tu zvodasta, mrzlobna vlaga vlada
in mi v srce in v misel mi prenica...
Zatekla bi se k svoji stari mami.
Tu je neba samo še polovica:
nad glavo je, a ni ga pod nogami,
prostranstva je premalo, komaj pol —
o, rada bi domov, domov, domov!
- ČUK Razvajenka, ki ne bi morebiti
napak bilo, če jih dobi po riti.
Ne bi je maral. Grda je in lena.
- KRT Bo že ujela kakšnega kretena.
- KRESNICA In ni od vseh vas snubcev vsaj kateri
ji želel nesebično in iskreno,
naj srečna bo po svoji srčni meri —
tako kot si srce izvoli njeno!
- KRALJ Ne jokaj. Joka. Saj bo vse še prav.
- KRESNICA No, kaj, a je med vami kdo, gospodje,
ki ne bi mislil zgolj na svoje ugodje
in na korist in na "ugled" in "slavo"?

Zmore med vami kdo ljubezen pravo?
Ne, ni ga. — Ta bi rad njeno zlato,
temu je mar ne duše, le obraza,
ta hoče gospodariti nad njo,
oni bi z njo svojo veljavo kazal...
Niste je vredni, eden ne med vami.
Ti pa si pogasila se s solzami —
kako je z jokom izbledel tvoj žar!

Zvezda še bolj milo zajoka.

Zdaj stopi naprej Kamen — in obstane, napet, neroden.

KAMEN   Ne jokaj, Zvezda. Prosim te. Nikar!

ZVEZDA   Ne ogovarjaj me. Vsi me pustite!

Pristopi Amor. Vzklik občudujočega presenečenja.

Amor deluje znenada samozavestno, lepi mladi bog.

AMOR   Gledam v nebo: planete, satelite
                  in sonca, zvezde, ki so zaplesala
                  v nedoumljivih, silnih, strašnih daljah.
                  Tu pa — objokan nebogljén zvezdiček
                  hoče na nébes, ogenj med ognjiče.

zase Saj sem začel kar dobro, ne da, mama?

Tako nekako bi začela sama.

ZVEZDA   Kako sem se nocojšnjega večera
                  nesrečnica nestrpno veselila!
                  Zdaj — luč ugasla, duša mi zamira...

Ko bi imela vsaj takole krila...

AMOR   Nekdo te v srcu ljubi nežno, tiho...

KRESNICA   A tiho? A kateri teh pavlihov?,
                  teh hrupnih, samovšečnih blebetačev?,
                  ki tu predvajali so prazno mlačev?

AMOR	Žuželka stroga, neprizanesljiva.
HRČEK	Uh, zdajle bi pa zvrnil vrček piva.
ZVEZDA	Mladi gospod — jaz le domov bi rada — ampak kako, če tukaj težnost vlada? Če kot kresnica bi imela krila, bi poletela, pa če bi sto let minilo, preden bi se tja vrnila, kjer moram biti in kjer je moj svet.
ČUK	<i>Vranu</i> Misliš, da misli, naj jo nesem jaz? Jaz nimam časa. A imaš ti čas?
VRAN	Saj nisem taksi, ki naj kar odkraka, kamor kdo migne. Nisem taksi, naka.
ZVEZDANA	Povej, če veš: a bom spet kdaj svetlo sijala v črno mlajevo nebo? Povej resnico, če ti je kaj mila — a se bom sploh še kdaj domov vrnila?
AMOR	Boš. Je nekdo, ki v srcu zna ljubiti — s pravo ljubeznijo...

Glas bitja srca: Kamen pulzira in je v rujni svetlobi bolj srce kot kamen.

ZVEZDA	Kamen kamniti?
AKTUS	A kamen? Ki je takšen razgrajač?
ŽABA	Ki v ribniku se kopal je brez hlač?
KRESNICA	Kako naj kamen kopa se drugače?
ŽABA	Da ko gre v vodo, si nadene hlače.
AMOR	Sama ljubezen te pospremi tjakaj: objemi ga, v objemu hip počakaj

	z zaprtimi očmi: ko spet zaslišiš šumeče in vzneseno zvezd cingljanje in smehec tihcen in šepet še tišji priateljic plesalk — kot da so sanje —, takrat se, Zvezda, tudi ti nasmej in veke vzdigni — ampak res nič prej!
ZVEZDA	Pa bom na nebu? Pa bom spet sijala?
AMOR	Svetlo svetlo. Mega bo, super, gala!
JEŽ	Sporoči zgoraj moj pozdrav! A veš — reci, da jih lepo pozdravlja Jež!
KAKTUS	Pa Kaktus!
KRT	Tudi Krt.
VRAN	In stari Vran.
HRČEK	In hrček Hinko.
ŽABA	Žaba, krčmarica.
ČUK	Čuk jih pozdravlja!
KRAP	Krap!
RAK	In Rak!
SLAVEC	Slavko, tenor!
KRESNICA	Pozdravlja jih Kresnica!
AMOR	Samo zamiži, vsi mi zamižimo, ki sreče in ljubezni ti želimo.
VSI	Zamižimo. <i>Vendar nočemo, da bi kdo zamižal. Zvezda in Kamen si stojita nasproti, oba zbegana in nerodna. Tudi svetloba začne utripati, kot da se njuni bližini pridružujejo vse silne, velike stvari neba. Naposled se objameta. Oslepitev, Zvezda izgine, potem vsi zbrani gledajo v nebo. Kamen obstoji z rokami, ki še oblikujejo objem, a praznimi.</i>

Bitja zazrta, podobno kot na začetku, strmo v zenit.

- KRESNICA Zvezde — poglejte, tudi one plešejo, o, kako rajajo! Kako so vesele naše prijateljice!
- KRALJ Zdaj jim sporoča naše pozdrave.
- KRESNICA In kako svetlo sijejo!
- KAMEN Kamen negiben vznak leži vekove; le enkrat vsako leto, kresno noč, vse, kar pod nebom misel ali snov je, dobi neznansko, silno, živo moč...
Kmalu bom slep in gluh in brez zavesti, tako kot nam je kamnom pač v naravi...
In ti sijala boš ob Mlečni cesti neskončno daleč v vsej nebesni slavi...
A ko v najgloblji sen razgaljen ležem, ves tebi izročen bom v sebi samem — saj veš, da vse razdalje so brez teže in da te od povsod lahko objamem.
- AMOR Vsem vam želim prijetno praznovanje.
Aja, kako se reče za slovo?
"Nasvidenje" in "Lahko noč" in "Sladke sanje" ...
zase bi rekел, če bi bil vzgojen lepo.

Ne premočno zaigrajo Tribrati Krompir.

- KROMP—1 Bom vzel pa Repo, kot mi je že od zmeraj namenjeno.
- KROMP—2 Jaz tudi.
- KROMP—3 Jaz tudi.
- KROMP—1 Jaz tudi.
- KROMP—2 Jaz tudi.

KROMPIRJI Bau uau jea!

"Ali sem kuhan ali pečen,
men je vseen,
men je vseen.

Zraven gre repa al pa korenje,
men pa vseen je,
men pa vseen je."

Sam skuhi me prej
— al spec — pa pojej!

Zbrani kresovalci zaplešejo.

Mimo spet prineše polža. Nič ne vidi, nič ne ve.

POLŽ   "Sem polžjega rodu. Brez hrbtenice.
                  Polde mi je ime. Ljubitelj moče.
                  Sem med oblaki vzljubil vaše lice
                  nocoj in vas že dolgo ljubim vroče,
                  kot mrzlokrvnemu je le mogoče."
                  Tako ji bom dejal, to sem odločen,
                  in ji pokazal notranjost svoje koče.
                  Samo da jo najdem. *Odhiti*.